

III. Весна зимова.

Тихо і тепло, так наче і справді весна. Небо неначе спалахує часом від місяця ясного світла. Мінять ся білі хмари то сріблом, то золотом. Ледве на місяць наплине прозора хмара, коло на ній засияє, мов одсьвіт далекий веселки. Зорі між дрібними хмарами наче таночки заводять.

Сніг на верхівлі узгір'я блищить так яскраво, що видаєть ся не раз мені, ніби займають ся раптом огні вартові. Матовим сріблом біліють дахи на будинках, тіни різкі вирізняють всі мури, балкони, тонкі балюстради, а кипариси між ними здають ся високими вежами замків. Листє широке магнодій, важке, нерухоме, кованим сріблом здаєть ся; тінь фантастична латаній лягла на блискучий поміст мармуровий; лаври стоять зачаровані, жаден листок не тремтить.

Тихо в садку, тихо в місті, бо пізна година; вже й на горі у будинках огнів не багато зостало ся золотом червоним горіти. Тихо... Тільки потік невидимий гірський як млиновеє коло шумить та відзиваєть ся пісня десь, ледве лунає. Часом по улиці люде проходять, безгучно, мов тіни. Море далеко леліє так ніжно, як мрія; легкі тумани серпанками сонні долини вкривають.

Тихо і тепло... і сон не бере і робота не йде! Вабить се місячне світло і ся несподівана люба весна. Я похожаю по своєю балконі, що довгий, високий, немов той чердак корабельний. Видко мені звідти ціле півкрузе узгір'я і неба широкий намет і далекеє море; звідти легче й думкам розлітатись „по всіх українках...“

Довго я там похожала, а мрії та думи снувались, мов на колівроті прядиво тонке: порветь ся тай знову прядеть ся. Часто літали думки мої в сторону рідну, що оповита в сніги та окована льодом лежить там, за горами сими. Іншії гори згадались мені, улиці інші й будинки, тільки сей самий ясний місяченько освічує їх в сю хвилину. Хто там спить, хто не спить? у кого в вікні видно світло?...

Раптом чогось я згадала велику, понуру будову, брами з важкими замками, сторожу й високу ограду, а за огорою... вас, мій

товаришу бідний, у клітці тюремній. Що, коли ви не спите в сю хвилину? Що, коли місяць крізь ґрати освічує стіни порожні сьвітлом холодним і жаским? Ви може в вікно подивились, може вам видко при місяцю місто, і улиці, й гори... Сон не бере і робота не йде! а ніч така ясна і — довга...

Раптом вийшла я з балькону і двері засунула міцно. Тяжко чогось мені стало в тому чарівному садочку, місячне сьвітло докором заглянуло в серце, зорі чогось затрептіли і небо стемніло. Може туман застелив... Може погляд у мене змінив ся...

Влта, 24-ого січня 1898.

